

Euroopa Nõukogu keeleoskustasemele B1

(vt 2001. a ilmunud "Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment" (edaspidi CEFR 2001) (Euroopa keeleõppe raamdokument: õppimine, õpetamine, hindamine)) jõudnud õppuri

- üldine kuulamisoskus (CEFR 2001: 66, e.k: 84):

- mõistab otsesõnalist fakteavet igapäeva elu või tööga seotud teemadel;
- tabab nii peamist sõnumit kui ka spetsiifilisi üksikasju, kui hääldus on selge ja tuttavlik;
- mõistab olulisemat selgest kirjakeelsest jutust ja lühikesest lugudest tuttavatel teemadel, millega puutub igapäevaselt kokku töö, koolis, vabal ajal jne.

- üldine lugemisoskus (CEFR 2001: 69, e. k: 87):

- loeb otsesõnalisi faktipõhiseid tekste rahuldava arusaamisega, kui teema kuulub tema huvivaldkonda.

- üldine rääkimisoskus (CEFR 2001: 58, e.k: 75):

- oskab esitada võrdlemisi ladusaid, kuid üldsõnalisi kirjeldusi oma huvivaldkonna teemade piires, väljendades mõtteid lihtsate lausete järjendina.

- üldine suuline suhtlus (CEFR 2001: 74, e.k: 92):

- saab üsna hästi hakkama vestlusega nii tüüpilisel kui ebatüüpilisel teemal, kui see puudutab tema tööasju või huvialasid;
- oskab vahetada, üle küsida ja kinnitada infot;
- tuleb toime vähem tüüpilises olukorras ja oskab selgitada, milles seisneb probleem;
- oskab väljendada mõtteid mõnel abstraktsel või kultuuriteemal (nt filmid, raamatud, muusika);
- tuleb lihtsat keelt kasutades toime enamikus reisiolukordades;
- on võimeline ettevalmistuseta astuma vestlusse, kui kõneaine on tuttav;
- oskab avaldada arvamust, anda ja küsida infot igapäeva elu või isiklike asjade kohta (nt perekond, harrastused, töö, reisimine, päevasündmused).

- üldine kirjutamisoskus (CEFR 2001: 61, e.k: 78):

- oskab kirjutada tutaval teemal otsesõnalisi seotud tekste, ühendades lühemaid lauseid lihtsa järjendina.

- keelepädevus:

➤ üldine keelepagas (CEFR 2001: 110, e.k: 128)

- oskab keelt piisavalt, et kirjeldada ootamatut olukorda, üsna täpselt selgitada mõtte või probleemi tuuma ja avaldada arvamust abstraktsetel või kultuuriteemadel (nt muusika ja filmid);
- oskab keelt piisavalt, et väljendada igapäeva teemadel (perekond, huvialad, töö, reisimine, päevasündmused), kuigi jutus võib ette tulla takerdusi ja kaudset väljendust;
- piiratud sõnavara võib põhjustada kordamist või ka sõnastusraskusi.

➤ sõnavara ulatus (CEFR 2001: 112, e.k 130)

- sõnavara on piisav igapäevaste kõneteemade jaoks (perekond, huvialad, töö, reisimine, päevasündmused), kuigi vahel võib ette tulla kaudset väljendust.

➤ sõnakasutus (CEFR 2001: 112, e.k 130)

- valdab põhisõnavara, kuid teeb märkimisväärseid vigu, kui on vaja väljendada keerukamat mõtet või kui kõneaine ja olukord on võõras.

➤ grammatika korrektsus (CEFR 2001: 114, e.k: 132)

- valdab grammatikat hästi, aeg-ajalt ettetulevaid vääratusi, juhuslikke vigu ning lauseehituse lapsusi suudab ise parandada;
- ei tee väärnimõistmist põhjustavaid vigu;
- kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki emakeele mõju on märgatav;
- tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist;
- oskab tavaolukorras üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle.

➤ häälduspädevus (CEFR 2001: 117, e.k: 136)

- hääldus on selge ja arusaadav, kuigi aeg-ajalt on märgata võõrast aktsenti ja hääldusvigu.

➤ õigekirjaoskus (CEFR 2001: 118, e.k: 137)

- oskab üsna arusaadavalt kirjutada;
- kirjutamine, kirjavahemärgistus ja teksti paigutus on sedavõrd korrektne, et ei sega jälgimist.

Euroopa Nõukogu keeleoskustasemele B1 jõudnud õppur

- elava esituse kuulamisel

- suudab jälgida loengut vm esinemist oma valdkonnas, kui teema on tuttav, sõnastus sirgjooneline ja jutu ülesehitus selge;
- suudab üldjoontes jälgida lühikest otsesõnalist juttu tuttavatel teemal, kui kõneldakse kirjakeeles ja hääldus on selge (CEFR 2001: 67, e.k: 85);

- teadaannete ja juhiste kuulamisel

- mõistab lihtsamat tehnilist või suunavat infot, näiteks igapäevaste toodete-teenustega seotud juhendeid ja juhiseid;
- suudab järgida üksikasjalikke juhtnõure (CEFR 2001: 67, e.k: 85);

- meediakanalite ja salvestiste kuulamisel

- mõistab enamiku salvestatud ja ringhäälingus leviva materjali sisu, kui teema pakub huvi, kõne on selge ja jutt kirjakeelne;
- mõistab raadiouudiste ja lihtsamate salvestiste põhisisu, kui teema on tuttav, jutt suhteliselt aeglane ja selge (CEFR 2001: 68, e.k: 86).

- kirjavahetuse lugemisel

- mõistab sündmusi, tundeid ja soove kirjeldavaid isiklikke kirju määral, mis lubab pidada regulaarset kirjavahetust (CEFR 2001: 69, e.k: 87).

- eesmärgipärasel lugemisel

- suudab erilaadse ülesande täitmiseks hõlmata pikemaid tekste, et leida otsitav teave, ja koguda infot teksti eri osadest või mitmest tekstist;
- oskab leida ja mõista asjakohast teavet igapäevatekstides (kirjad, brošüürid ja lühemad dokumendid) (CEFR 2001: 70, e.k: 88).

- lugemisel info hankimiseks ja arutlemiseks

- tabab selge arutluskäiguga tekstide põhijäreldusi;
- mõistab käsitletava teema arutluskäiku, kuid ei pruugi aru saada üksikasjadest;
- leiab lihtsas leheloos olulisema, kui teema on tuttav (CEFR 2001: 70, e.k: 88).

- juhiste lugemisel

- mõistab seadmete selgeid lihtsaid kasutusjuhendeid (CEFR 2001: 71, e.k: 89).

- pika monoloogina kogetu kirjeldamisel

- oskab sirgjooneliselt väljenduda oma huvivaldkonna teemade piires;

- oskab võrdlemisi ladusalt, kuid samas üldsõnaliselt jutustada ja kirjeldada, väljendades mõtteid lihtsate lausete järjendina;
  - oskab üksikasjalikult vahendada kogetut, kirjeldada oma tundeid ja reageeringuid;
  - oskab vahendada ootamatute sündmuste (nt õnnetusjuhtumite) üksikasju;
  - oskab vahendada raamatu või filmi sisu ja kirjeldada oma muljeid;
  - oskab kirjeldada unistusi, soove ja püüdlusi;
  - oskab kirjeldada tegelikke või kujuteldavaid sündmusi;
  - oskab jutustada (CEFR 2001: 59, e.k: 75).
- pika monoloogina põhjendamisel ja selgitamisel (nt väitluses)
- suudab esitada võrdlemisi hästi jälgitavaid põhjendusi;
  - oskab lühidalt põhjendada ning selgitada arvamusi, kavatsusi ja toiminguid (CEFR 2001: 59, e.k: 76).
- suulisel esinemisel ja teadete suulisel edastamisel
- oskab ettevalmistatuna üldsõnaliselt esineda endale tuttavatel teemadel, väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;
  - oskab üsna selgelt välja tuua asja tuuma;
  - oskab vastata esinemisjärgsetele küsimustele, mõnikord (kui küsija räägib liiga kiiresti) võib paluda küsimust korrata;
  - oskab edastada lühikesi ettevalmistatud teateid igapäevases töölukorras;
  - kõne on võõrast aktsendist ja intonatsioonist hoolimata siiski mõistetav (CEFR 2001: 60, e.k: 76–77).
- suulisel suhtlemisel
- oskab anda konkreetset infot, kui seda intervjuul või konsultatsioonil küsitakse (nt kirjeldada arstile sümptomeid), kuid esitab seda üldsõnaliselt, ilma üksikasjadesse laskumata;
  - oskab läbi viia ettevalmistatud intervjuud, kontrollida ja üle küsida infot; aeg-ajalt võib paluda öeldut korrata, eriti kui küsitav räägib liiga kiiresti või pikalt;
  - võib intervjuul/konsultatsioonil aeg-ajalt ilmutada algatusvõimet (nt vahetada teemat), kuid üldiselt toetub siiski tugevalt küsitajale;
  - oskab ettevalmistatud küsimuste toel teha lihtsat intervjuud;
  - suudab esitada mõne ettevalmistamata küsimuse (CEFR 2001: 82, e.k: 100);
  - oskab sekkuda arutellu, kui arutlusaine on tuttav, kasutab kõnevooru võtmiseks sobivat fraasi;
  - oskab alustada, jätkata ja lõpetada lihtsat silmast silma vestlust, kui kõneaine on talle tuttav või huvipakkuv (CEFR 2001: 86, e.k: 103);
  - oskab kasutada põhisõnavara ja -strateegiaid, et vestlust või diskussiooni ülal hoida;
  - oskab kokku võtta, kuhu diskussiooniga välja on jõutud, aidates kaasa teemas püsimisele;
  - oskab korrata eelkõneleja öeldut, et kinnitada vastastikust mõistmist ja hoida juttu õigel kursil;
  - oskab teisi mõttevahetusse kaasata;
  - oskab paluda vahetult kuuldu kohta selgitusi või täpsustusi (CEFR 2001: 86, e.k: 104).
- loovkirjutamisel
- oskab kirjutada üldsõnalisi üksikasjalikke kirjeldusi mitmesugustel tuttavatel teemadel;
  - oskab kirjalikult vahendada kogemusi, kirjeldades tundeid ja reaktsioone lihtsa seotud tekstina;
  - oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust või hiljutist reisi;
  - oskab lugu kirja panna (CEFR 2001: 62, e.k: 79).
- ülevaadete ja arvamused kirjutamisel
- oskab kirjutada lühikesi lihtsamaid kirjatöid endale huvipakkuval teemal;

- oskab mingil määral kokku võtta, esitada ja selgitada oma arvamust igapäevaste tavapäraste ja ebatavaliste probleemide kohta;
- oskab kirjutada väga lühikesi standardvormis ettekandeid, kus esitab tavapärasest faktiteavet või põhjendab toiminguid (CEFR 2001: 62, e.k: 80).

- kirjavahetuses

- oskab kirjutada isiklike kirju, mis vahendavad teateid ja annavad edasi mõtteid abstraktsetel ja kultuuriteemadel (nt muusika, filmid);
- oskab isiklikus kirjas üsna üksikasjalikult vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi (CEFR 2001: 83, e.k: 101).

- teadete, sõnumite ja plankide kirjutamisel

- oskab kirjutada sõnumit, mille eesmärk on infot saada või probleeme selgitada;
- oskab kirjutada sõnumit, mis edastab lihtsat hädavajalikku teavet sõpradele, teenindajatele, õpetajatele jt, kellega ta igapäevaelus kokku puutub;
- suudab edastada kõige olulisemat (CEFR 2001: 84, e.k: 101).

- märkmete tegemisel

- oskab teha hilisemaks kasutamiseks piisavalt täpseid loengumärkmeid, kui teema kuulub tema huvivaldkonda ning tekst esitatakse selgelt ja loogiliselt;
- oskab loengumärkmeid teha võtmesõnade kujul, kui tegemist on tuttava teemaga ning tekst esitatakse lihtsas sõnastuses ja selge kirjakeele hääldusega (CEFR 2001: 96, e.k: 114).

- töös tekstiga

- oskab kokku panna eri allikatest pärineva info ja teha sellest teistele kokkuvõtte;
- oskab lühikesi lihtsas keeles tekste oma sõnadega kirja panna, kasutades originaalteksti sõnu ja järgides selle kulgu (CEFR 2001: 96, e.k: 114).